

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 9a/2022

privind controlul constituționalității articolelor 8 alineatele (2) și (4), 14, 18, 19 alineatele (1), (2¹) și (3¹), 20 alin. (3) din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a articolelor 1 alin. (2¹), 11¹ alineatele (2) și (7), 11² alin. (2) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii

(controlul de stat în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă)

CHIȘINĂU

5 iulie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea nei Ana Florean, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 24 ianuarie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 5 iulie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind controlul constituționalității articolelor 8 alineatele (2) și (4), 14, 18, 19 alineatele (1), (2¹) și (3¹), 20 alin. (3) din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a articolelor 1 alin. (2¹), 11¹ alineatele (2) și (7), 11² alin. (2) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl Dan Perciun, deputat în Parlament, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, 38 alin. (1) lit. g) și 39 din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995.

B. Legislația pertinentă

3. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„(1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.

[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 37 Dreptul la un mediu înconjurător sănătos

„[...]”

(2) Statul garantează fiecărui om dreptul la accesul liber și la răspândirea informațiilor veridice privitoare la starea mediului natural, la condițiile de viață și de muncă, la calitatea produselor alimentare și a obiectelor de uz casnic.

(3) Tăinuirea sau falsificarea informațiilor despre factorii ce sunt în detrimentul sănătății oamenilor se interzice prin lege.

[...]”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

(2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

[...]”

4. Prevederile relevante ale Legii nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător sunt următoarele:

Articolul 8 Înregistrarea controalelor

„[...]”

(2) Organele de control sunt obligate să includă datele menționate la alin. (1) în Registrul de stat al controalelor după cum urmează:

a) pentru controalele planificate: informația specificată la lit. a) și b) – în cel mult 5 zile lucrătoare de la data aprobării planului controalelor și informația de la lit. c)–f) – cu cel puțin 5 zile lucrătoare înainte de data începerii controlului;

b) pentru controalele inopinate: toată informația specificată la lit. a), c)–f) – cel târziu la momentul începerii controlului.

[...]

(4) În cazul în care, la întocmirea procesului-verbal de control prin care se constată o contravenție, este întocmit și un plan de remediere conform prevederilor capitolului VI din Codul contravențional nr.218/2008, organele de control includ în Registrul de stat al controalelor și informația despre planul respectiv în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data întocmirii planului.”

Articolul 14 Periodicitatea controalelor planificate

„(1) Unul și același organ de control nu este în drept să efectueze controlul planificat mai mult decât o dată într-un an calendaristic asupra uneia și aceleiași persoane sau asupra unuia și aceluiași obiect al controlului în cazul în care persoana deține mai multe obiecte distincte, amplasate separat de sediu și de alte obiecte, cu excepția cazurilor în care se impune o frecvență mai înaltă a controalelor conform metodologiei de planificare a controlului în baza criteriilor de risc, aplicată domeniului de control în cauză.

(2) Limita de timp indicată la alin. (1) nu se aplică pentru inițierea controalelor inopinate, efectuate conform secțiunii a 2-a din prezentul capitol. Faptul desfășurării controlului inopinat se ia în considerare la întocmirea următorului plan de control.

(3) Dispozițiile alin. (1) nu se aplică în cazul reorganizării sau lichidării persoanei supuse controlului.

(4) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul reorganizării organului de control și atribuirii totale sau parțiale a competențelor acestuia altui organ de control.”

Articolul 18 Notificarea delegației de control

„(1) Organul de control va expedia persoanei supuse controlului un exemplar al delegației de control astfel încât între momentul primirii efective a exemplarului și momentul începerii controlului să treacă cel puțin 5 zile lucrătoare, dar nu mai mult de 15 zile lucrătoare. Delegația de control se comunică persoanei supuse controlului prin orice modalitate care permite organului de control confirmarea recepționării de către persoana respectivă. Comunicarea la adresa electronică indicată a persoanei controlate și recepționarea delegației de control în format electronic, semnată cu semnătură electronică avansată calificată, se consideră comunicare la sediul acesteia.

(2) Termenul prevăzut la alin. (1) nu se aplică în cazul în care există temeiuri pentru efectuarea unui control inopinat, conform art. 19. În acest caz, un exemplar al delegației de control, semnată de persoana responsabilă a organului de control, se înmânează, contra semnătură, persoanei care urmează a fi supusă controlului la începutul controlului.”

Articolul 19 Temeiurile și condițiile efectuării controalelor inopinate

„(1) Organul de control poate decide efectuarea controalelor inopinate asupra unei persoane, în baza evaluării riscurilor, precum și poate emite inspectorului delegație de control, doar în cazul:

[Pct.1) abrogat prin Legea nr.230 din 23.09.2016, în vigoare 28.10.2016]

2) deținerii informațiilor/indiciilor, susținute prin probe aflate în posesia organelor de control, despre existența situațiilor de avarie, incident sau încălcare gravă a regulilor de securitate ori siguranță care prezintă un pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea persoanelor, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) necesitatea inițierii controlului este motivată în prealabil;

b) poate fi rezonabil stabilit, din informația deținută până la inițierea controlului și din nota de motivare, că doar intervenția inopinată prin control va preveni și/sau stopa

încălcările care în mod iminent provoacă prejudicii sau că astfel ar putea fi diminuate substanțial prejudiciile deja cauzate;

3) verificării informației, care, conform legii, este raportată în mod obligatoriu, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) această informație nu a fost prezentată în termenul stabilit de lege sau de un act normativ;

b) organul abilitat cu funcții de control sau organul responsabil de recepționarea informației corespunzătoare nu a primit notificare justificativă din partea persoanei obligate să raporteze informația în termen și/sau această persoană nu a răspuns în termen rezonabil la înștiințarea din partea organului responsabil;

4) verificării informației obținute în cadrul altui control la întreprinzătorul cu care persoana controlată a avut anterior relații economice, dacă sunt întrunite următoarele condiții:

a) întreprinzătorul refuză să prezinte informațiile în cauză;

b) nu există altă modalitate de obținere a informației în cauză;

c) informația dată este decisivă și indispensabilă pentru atingerea scopului controlului inițiat anterior;

5) solicitării directe din partea persoanei care urmează a fi supusă controlului de a fi inițiat controlul;

6) deținerii informațiilor/indiciilor, susținute prin probe aflate în posesia organelor de control, altor instituții de stat, despre existența situațiilor privind încălcarea prevederilor Legii nr.202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

[...]

(2¹) Plângerile și petițiile, inclusiv sesizările sau solicitările organelor de drept sau ale altor organe de stat, pot constitui temei pentru un control inopinat doar în condițiile respectării prevederilor alin. (1) și (2) și doar dacă circumstanțele sau informațiile pe care acestea le conțin, fiind analizate în baza evaluării riscurilor, indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii și dacă aceste circumstanțe și informații sunt probate în vreun fel. Plângerile, petițiile sau alte sesizări care nu motivează inițierea imediată a unui control inopinat, în baza analizei riscurilor, pot fi luate în considerare la următoarea planificare anuală a controalelor.

[...]

(3¹) Nota de motivare pentru inițierea controlului inopinat în temeiul alin. (1) pct. 2) conține analiza și argumentarea necesară privind întrunirea condițiilor stabilite la punctul în cauză. În cadrul notei se va argumenta necesitatea intervenției prin expunerea în detaliu a circumstanțelor și informației ce stau la baza concluziilor și acțiunilor organului de control, posibilele încălcări ce rezultă din informația și probele deținute până la inițierea controlului și estimarea rezonabilă a pericolului și consecințelor în cazul neintervenției organului de control.

[...].”

Articolul 20 Delegația de control

„[...]

(3) În cazul controalelor planificate, delegația de control se întocmește în temeiul planului controalelor, aprobat și înregistrat. În cazul controalelor inopinate se întocmește delegația de control, în temeiul art.19, precum și nota de motivare aferentă. La delegația pentru controale inopinate se anexează nota de motivare în baza căreia a fost emisă delegația, astfel încât persoana care urmează a fi supusă controlului să poată lua cunoștință de nota în cauză.

[...].

5. Prevederile relevante ale Legii nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii sunt următoarele:

Articolul 1
Inspectoratul de Stat al Muncii

„[...]

(2) Inspectoratul de Stat al Muncii exercită control de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale, denumite în continuare angajatori.

(2¹) Controlul de stat prevăzut la alin. (2) exercitat asupra persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.

[...]”

Articolul 11¹
Modul de efectuare a controlului de stat
asupra respectării actelor normative din domeniul muncii,
securității și sănătății în muncă

„[...]

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează conform Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

[...]

(7) Controlul inopinat reprezintă controlul exercitat în afara planului anual al controalelor și se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.”

Articolul 11²
Condițiile de efectuare a controlului de stat
asupra respectării actelor normative din domeniul muncii,
securității și sănătății în muncă

„[...]

(2) Controlul de stat asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se efectuează în temeiul delegației de control emise de directorul Inspectoratului de Stat al Muncii.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

6. Autorul sesizării susține că normele contestate din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător (Legea nr. 131/2012) și

Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii (Legea nr. 140/2001) contravine convențiilor adoptate de Organizația Internațională a Muncii nr. 81 din 11 iulie 1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț (Convenția OIM nr. 81) și nr. 129 din 25 iunie 1969 privind inspecția muncii în agricultură (Convenția OIM nr. 129), ambele convenții fiind ratificate de Republica Moldova.

7. Cu privire la articolul 11² alin. (2) din Legea nr. 140/2001, care condiționează efectuarea controlului de întocmire a unei delegații de control, autorul sesizării pretinde că acesta nu permite inspectorului de muncă să efectueze controale inopinate în lipsa delegației de control. Autorul susține că condiția întocmirii delegației de control limitează competențele inspectorului de muncă de a efectua un control și constituie un obstacol în atingerea obiectivelor inspecției muncii, contrar articolului 12 din Convenția OIM nr. 81 și articolului 16 din Convenția OIM nr. 129, care prevăd că inspectorii de muncă vor fi autorizați să pătrundă liber, fără înștiințare prealabilă la orice oră și în orice întreprindere supusă inspecției.

8. Cu privire la articolul 8 alin. (2) din Legea nr. 131/2012, care prevede obligația organelor de control să înregistreze în Registrul de stat al controalelor informații despre persoanele care vor fi supuse controlului, autorul susține că includerea informațiilor în discuție servește drept sursă de informare a angajatorului și periclitează efectuarea controlului. Această prevedere contravine articolelor 12 din Convenția OIM nr. 81 și 16 din Convenția OIM nr. 129 din 1969, care stipulează dreptul inspectorilor de muncă de a efectua un control.

9. Cu privire la articolul 8 alin. (4) din Legea nr. 131/2012, care obligă organele de control să întocmească un plan de remediere în cazul în care la întocmirea procesului-verbal de control se constată o contravenție, autorul susține că întocmirea planului de remediere afectează operativitatea și eficiența controlului. De asemenea, autorul consideră că această condiție încurajează angajatorii să încalce în continuare legislația și periclitează activitatea inspectorilor de a asigura respectarea legislației muncii, securității și sănătății în muncă, contrar articolului 13 din Convenția OIM nr. 81 și articolului 18 din Convenția OIM nr. 129, care prevăd că inspectorii de muncă vor fi autorizați să dispună luarea unor măsuri în funcție de încălcările depistate.

10. Cu privire la articolul 14 din Legea nr. 131/2012, autorul menționează că această prevedere nu permite ca unul și același organ de control să efectueze controlul planificat asupra uneia și aceleiași persoane sau asupra unuia și aceluiași obiect mai mult decât o dată într-un an calendaristic. Potrivit autorului, această dispoziție contravine articolului 16 din Convenția OIM nr. 81 și articolului 21 din Convenția OIM nr. 129, care prevăd că numărul și natura inspecțiilor efectuate în întreprinderi vor fi determinate de necesitatea de a se asigura aplicarea efectivă a dispozițiilor respective.

11. Cu privire la articolele 19 alineatele (1), (2¹) și (3¹), 20 alin. (3) din Legea nr. 131/2012, autorul menționează că nota de motivare prevăzută de aceste norme permite organului de control să facă referire la subiectul controlului și la faptul că controlul este inițiat pe baza unei plângeri și, prin urmare, va facilita identificarea de către angajator a persoanei care a depus plângerea. Autorul susține că normele contestate contravine articolelor 12 și 15 din Convenția OIM nr. 81 și articolelor 16 și 20 din Convenția OIM nr. 129,

care prevăd că inspectorii de muncă sunt obligați să păstreze confidențialitatea sursei oricărei plângeri și nu vor face cunoscut celui care angajează că s-a procedat la efectuarea inspecției ca urmare a unei plângeri.

12. Autorul susține că aspectele contradictorii dintre dispozițiile Convențiilor OIM și cele ale Legii nr. 131/2012 în partea ce ține de controlul realizat de către Inspectoratul de Stat al Muncii trebuie înlăturate pentru a se elimina cauzele și condițiile care creează premise pentru încălcarea drepturilor fundamentale la muncă și la protecția muncii.

13. Totodată, autorul afirmă că normele contestate restricționează capacitatea instituțională a Inspectoratului de Stat al Muncii privind realizarea, supravegherea și controlul în domeniul protecției muncii. Autorul susține că normele contestate sporesc birocratizarea procedurilor de control exercitate de Inspectoratul de Stat al Muncii și conduc la diminuarea operativității activităților de inspecție, la reacție întârziată în situații de încălcare flagrantă a legislației și la prejudicierea drepturilor cetățenilor, securității și sănătății lor.

14. Mai mult, autorul pretinde că normele contestate favorizează camuflarea fenomenului muncii nedeclarate, afectează activitatea de control a Inspectoratului de Stat al Muncii și nu-i asigură realizarea eficientă a obiectivelor de activitate.

15. Autorul susține că prevederile contestate contravin articolelor 1, 4, 7, 8, 37 și 43 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

16. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

17. Curtea observă că articolele 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale îi conferă deputatului prerogativa sesizării Curții Constituționale.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii și Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, ține de competența Curții Constituționale.

19. Obiectul sesizării îl reprezintă prevederile menționate *supra* la § 1. În partea referitoare la contestarea articolelor 19 alineatele (1), (2¹) și (3¹), 20 alin. (3) din Legea nr. 131/2012, Curtea observă că în motivarea sesizării autorul a criticat doar prevederile articolului 20 alin. (3) din Legea citată. Normele contestate nu au constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

20. Autorul sesizării susține că prevederile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) [*statul de drept*], 4 [*drepturile și libertățile omului*], 7 [*Constituția, Lege supremă*], 8 [*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*], 37 alin. (2)-(3) [*dreptul la un mediu înconjurător sănătos*] și 43 [*dreptul la muncă și la protecția muncii*] din Constituție.

21. Cu privire la incidența articolelor 1 alin. (3), 4, 7 și 8 din Constituție, Curtea subliniază că, în prezenta cauză, acestea comportă un caracter general și nu pot constitui repere individuale și separate. Aceste norme pot fi invocate numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (a se vedea HCC nr. 2 din 12 ianuarie 2021, § 20; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 24; DCC nr. 186 din 25 noiembrie 2021, § 21).

22. Cu privire la incidența articolului 37 alin. (2)-(3) din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării nu a prezentat critici de neconstituționalitate. În situații similare, Curtea a notat că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformității cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument (a se vedea DCC nr. 54 din 2 iunie 2020, § 31).

23. Cu privire la incidența articolului 43 din Constituție, autorul sesizării susține că normele contestate creează premise pentru încălcarea dreptului fundamental la muncă și la protecția muncii. În special, autorul afirmă că normele contestate favorizează camuflarea fenomenului muncii nedeclarate și conduc la diminuarea operativității activităților de inspecție în situații de încălcare flagrantă a legislației. Totodată, autorul menționează că normele contestate contravin Convențiilor OIM nr. 81 și 129, ratificate de Republica Moldova.

24. În continuare, Curtea va analiza în ce măsură normele contestate de autorul sesizării afectează articolul 43 din Constituție.

25. **Cu privire la articolul 11² alin. (2) din Legea nr. 140/2001**, criticat pentru faptul că condiționează efectuarea controlului de întocmire a unei delegații de control, Curtea reține că delegația de control constituie un act pe baza căruia se inițiază controlul planificat și cel inopinat, semnat de conducătorul organului abilitat cu funcții de control [articolele 2 și 20 alin. (1) din Legea nr. 131/2012]. Procedura de autorizare a inspectorilor de muncă și desfășurare a controlului ține de competența statului și nu este reglementată de convențiile internaționale citate. Curtea observă că dispozițiile internaționale corelative invocate de autor se referă la prerogativa inspectorului muncii de a efectua un control în lipsa unui avertisment prealabil, la orice oră, în locurile de muncă supuse controlului inspecției, ceea ce de fapt reprezintă un control inopinat potrivit legislației naționale și nu vizează procedura de control propriu-zisă. Totodată, Curtea notează că obligația întocmirii delegației de control reprezintă o garanție pentru angajator că controlul efectuat este autorizat de către conducătorul organului abilitat cu funcții de control. În acest sens, Curtea nu consideră că această obligație periclitează activitatea inspectorilor de muncă în protecția drepturilor angajaților. Așadar, Curtea subliniază că condiția obținerii în prealabil a delegației de control nu afectează dreptul la protecția muncii.

26. **Cu privire la articolul 8 alin. (2) din Legea nr. 131/2012**, care este criticat pentru faptul că asigură o informare prealabilă a angajatorului despre efectuarea controlului, Curtea reține că, într-adevăr, informațiile menționate la acest articol sunt introduse în Registrul de stat al controalelor și pot fi accesate de persoana supusă controlului (a se vedea articolul 9 alin. (3) din aceeași Lege). Cu toate acestea, teza a II-a din același alineat stabilește o excepție, și anume că informația cu privire la inițierea controlului inopinat este accesibilă persoanei supuse controlului doar din momentul inițierii controlului. Totodată, procedura notificării angajatorului cu privire la delegația de control nu este aplicabilă în cazul inițierii unui control inopinat, angajatorului fiindu-i prezentată delegația doar la începutul controlului (articolul 18 alin. (2) teza a II-a din Legea nr. 131/2012). Mai mult, la articolul 1 alin. (6) din Legea nr. 131/2012, legislatorul a prevăzut că în cazul controlului privind respectarea

legislației din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă procedura de notificare stabilită la articolul 18 alin. (1) nu este aplicabilă. Așadar, legislatorul a limitat accesul angajatorului la datele ce țin de efectuarea unui control inopinat și a exclus procedura de notificare a delegației pentru acest tip de control.

27. **Cu privire la articolul 8 alin. (4) din Legea nr. 131/2012**, care este criticat pentru faptul că împiedică inspectorii să remedieze imediat încălcările constatate, Curtea observă că, potrivit articolului 5¹ alin. (3) din Legea citată, acțiunile organului de control și măsurile aplicate în cadrul controlului sunt raportate la grade de încălcare a legislației, iar la același alineat legislatorul a definit fiecare categorie de încălcări. Curtea observă că pentru încălcările minore legislatorul a prevăzut posibilitatea aplicării unor (i) prescripții cu titlu de recomandare; pentru încălcările grave – (ii) sancțiuni, iar pentru încălcările foarte grave – (iii) măsuri restrictive și/sau sancțiuni în conformitate cu prevederile legii (a se vedea alineatele (4)-(6)). Mai mult, în vederea eliminării sau diminuării unui pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea oamenilor, legislatorul a acordat organului de control competența de a suspenda sau de a retrage licența angajatorului cu condiția validării acestei măsuri restrictive de către instanța de judecată (art. 29¹ alin. (1), (3), (7) și (8) din Legea nr. 131/2012 și art. 8 alin. (1¹) din Legea nr. 140/2001). Dacă încălcările constatate conțin semne ale componenței unei infrațiuni, organul de control sesizează procurorul sau organul de urmărire competent (art. 28 alin. (9)-(9¹) din Legea nr. 131/2012). Prin urmare, legislatorul a prevăzut suficiente remedii care să permită organului de control să acționeze prompt în situații de încălcare gravă sau foarte gravă a legislației care nu pot fi supuse unui plan de remediere. Dispoziții similare se regăsesc și în Convențiile OIM nr. 81 (art. 13 alin. (2) lit. b) și alin. (3); art. 17 alin. (2)) și nr. 129 (art. 18 alin. (2) lit. b) și alin. (3); art. 22 alin. (2)).

28. **Cu privire la articolul 14 din Legea nr. 131/2012**, criticat pentru că nu permite controlul repetat într-un an calendaristic efectuat de același organ de control și asupra aceluiași obiect, Curtea subliniază că controlul asupra respectării actelor normative din domeniul muncii, securității și sănătății în muncă se realizează prin control planificat sau control inopinat. Controlul planificat se efectuează în conformitate cu Planul anual al controalelor, iar controlul inopinat se efectuează în afara planului anual (articolele 11¹ alin. (4), (5) și (7) din Legea nr. 140/2001). Articolul 14 alin. (1) din Legea nr. 131/2012 prevede și o excepție pentru efectuarea controlului planificat atunci când se impune o frecvență mai înaltă a controalelor conform metodologiei de planificare a controlului pe baza criteriilor de risc, aplicată domeniului de control în cauză. Totodată, la alin. (2) al aceluiași articol, se stabilește că limita de timp nu se aplică la inițierea controalelor inopinate. Prin urmare, legislatorul a prevăzut excepții de la planul anual al controalelor și a stabilit că în anumite condiții poate fi depășit numărul controalelor planificate într-un an calendaristic, iar atunci când există necesitatea să inițieze un control inopinat.

29. **Cu privire la articolul 20 alin. (3) din Legea nr. 131/2012**, criticat pentru faptul că facilitează identificarea autorului plângerii, Curtea observă că Legea nr. 140/2001 prevede obligația inspectorului de muncă să păstreze confidențialitatea sursei oricărei reclamații și să nu dezvăluie angajatorului

faptul că respectivul control a fost efectuat în urma unei reclamații (articolul 9 alin. (1) lit. b)). Faptul că articolul 1 alin. (2¹) din Legea nr. 140/2001 prevede că controlul de stat desfășurat de Inspectoratul de Stat al Muncii se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131/2012 nu presupune că inspectorii sunt scutiți de obligația păstrării confidențialității, stabilită *supra*. Prin urmare, Curtea reține că autorul nu a ridicat o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii.

30. În concluzie, Curtea observă că atât Legea nr. 131/2012, cât și Legea nr. 140/2001 conțin garanții și mecanisme suficiente pentru respectarea dreptului la protecția muncii în situațiile invocate de autorul sesizării, iar criticile autorului se referă, de fapt, la interpretarea și aplicarea legilor naționale în coroborare cu actele internaționale.

31. Așadar, Curtea reține că prevederile contestate nu reprezintă o ingerință în articolul 43 din Constituție. Din acest motiv, nici articolele 4 și 8 din Constituție nu sunt incidente.

32. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) litera a) și 140 din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind controlul constituționalității articolelor 8 alineatele (2) și (4), 14, 18, 19 alineatele (1), (2¹) și (3¹), 20 alin. (3) din Legea nr. 131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a articolelor 1 alin. (2¹), 11¹ alineatele (2) și (7), 11² alin. (2) din Legea nr. 140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, depusă de dl Dan Perciun, deputat în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău 5 iulie 2022

DCC nr. 87

Dosarul nr. 9a/2022